KULLEĠĠ SAN BENEDITTU
Skola Sekondarja, Ħal Kirkop

Marka

EŻAMI TA' NOFS IS-SENA – 2015/2016

Livelli 5 sa 8

IT-TIENI SENA **L-ISTORJA** **ĦIN: SIEGĦA U NOFS**

L-Isem: ________________________________ **Il-Klassi:** ___________

L-ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

1. Ir-riga taż-żmien (time line) (4 marki)

Poġġi dawn il-ġrajjiet fuq ir-riga taż-żmien (time line) billi tikteb id-dati fl-ispazju provdut.

1066 – Il-Battalja ta' Hastings	1091 – Il-wasla tan-Normanni f'Malta
1241 – Ir-rapport tal-Isqof Ġilberto	1347 – Il-Pesta s-Sewda

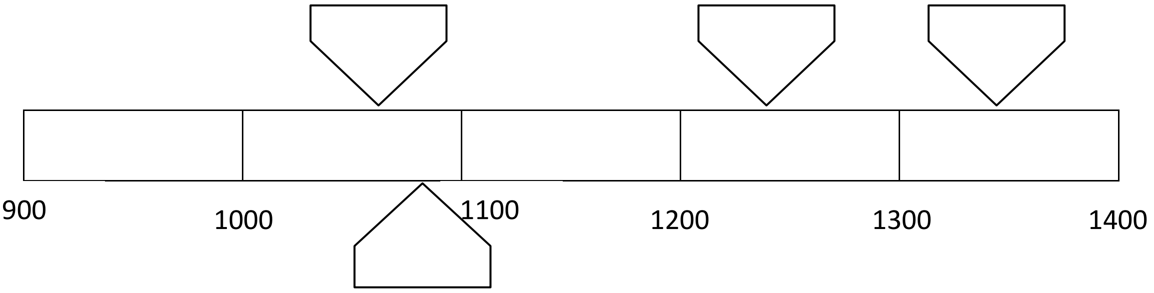

2. Il-Vikingi u n-Normanni. (25 marka)

2.1 Ħares lejn dawn is-sorsi li ġejjin minn żmien il-Vikingi. (5)

Sors A: Longship

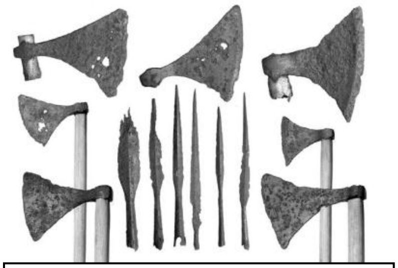

Sors B: Armi

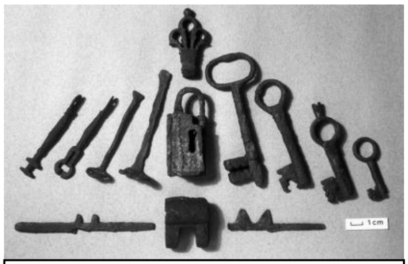

Sors Ċ: Imfietaħ

Sors D: Dar

Sors E: Muniti u ġojjellerija

Liema minn dawn is-sorsi tuża biex tistudja dwar:

a. Tipi ta' xwieni tal-Vikingi?	
b. Kummerċ li kienu jagħmlu?	
c. Fejn kienu jgħixu?	
d. Ġlied?	
e. Il-ħajja ta' kuljum tal-Vikingi?	

2.2 Ikteb tliet (3) raġunijiet għalfejn il-Vikingi kienu jbaħħru lejn artijiet oħra. (6)

a. ____________________

b. ____________________

c. ____________________

2.3 Poġġi dawn il-kliem fil-kolonna t-tajba, skont ma' liema ħakkiema għandhom x'jaqsmu.

(10)

Il-Konti Ruġġieru	Gokstad	Knarr	Kienu Nsara	Skandinavja
Bnew kastelli motte and bailey	Tapizzeriji ta' Bayeux	Serqu monasteri	William the Conqueror	Kienu pagani

Il-Vikingi	In-Normanni

2.4 It-tarka kienet arma komuni użata fil-ġlied. F'dan l-ispazju pinġi tarka li kienu jużaw il-Vikingi u tarka li kienu jużaw in-Normanni. (4)

Tarka tal-Vikingi	Tarka tan-Normanni

3. Il-Firxa tan-Normanni. (17-il marka)

Ħares sew lejn din ix-xena mit-tapizzerija ta' Bayeux.

3.1 Liema battalja tirrappreżenta t-tapizzerija ta' Bayeux? (2)

___

3.2 Iddeskrivi dak li qed tara f'din ix-xena. (5)

___

___

___

___

3.3 X'kien l-effett ta' din il-ġlieda fuq l-Ingilterra? (2)

___

3.4 Għalfejn din it-tapizzerija hi importanti llum il-ġurnata? (3)

___

___

3.5 In-Normanni waslu Malta fil-1091. Is-sentenzi t'hawn taħt huma marbuta ma' din il-ġrajja. Ħdejn kull sentenza ikteb jekk hux VERU jew FALZ. (5)

a. Nafu dwar il-wasla tan-Normanni f'Malta mill-kitba ta' Goffredo Malaterra.	
b. In-Normanni waslu Malta min-Normandija.	
c. Il-ħsieb tagħhom kien li jattakkaw lill-Imdina.	
d. Huma ftehmu dwar il-kundizzjonijiet ta' paċi mal-Għarab.	
e. Il-Konti Ruġġieru ħeles lill-Insara.	

4. Is-Sistema Fewdali (8 marki)

4.1 Is-soċjetà taħt is-sistema fewdali kienet maqsuma f'forma ta' piramida. Poġġi dawn in-nies skont kif kien posthom f'din is-sistema. (5)

Kavallier	Re	Nobbli	Bidwi	Isqof

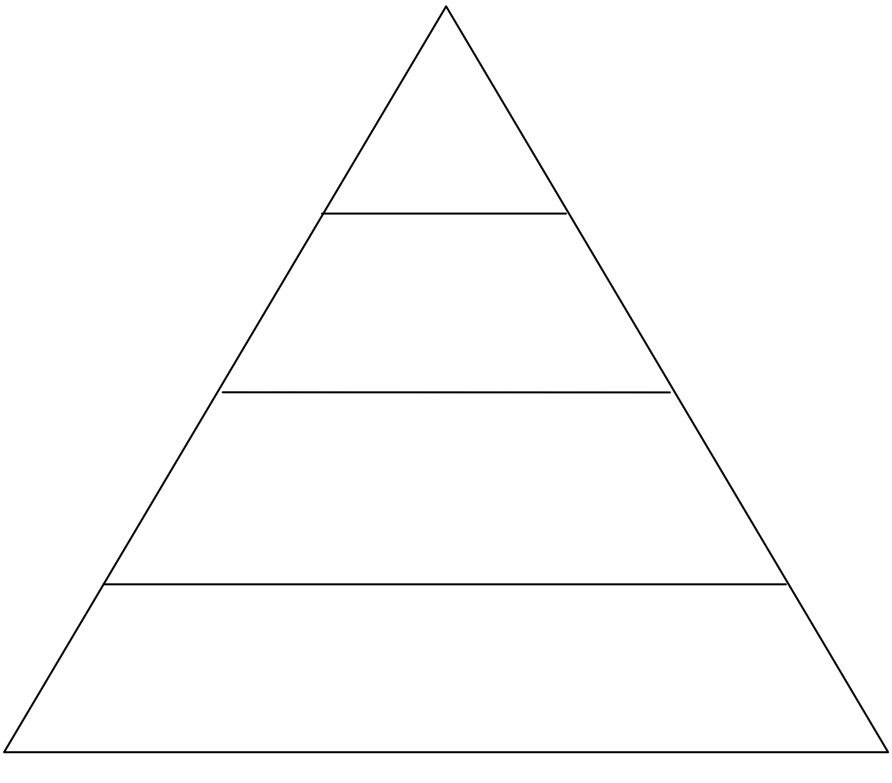

4.2 Ikteb obbligu (dmir) li kull wieħed minn dawn t' hawn taħt kellu: (3)

a. Nobbli	
b. Kavallier	
c. Bidwi/Serv	

5. Bini Medjevali fl-Ewropa (12-il marka)

Wieġeb il-mistoqsijiet dwar dawn iż-żewġ sorsi.

5.1 X'tip ta' kastell jidher mibni f'dan is-sors? (2)

____

5.2 Min kien introduċa dan l-istil ta' kastelli fl-Ingilterra? (2)

____

5.3 Ta' liema materjal kienu jiġu mibnija dawn il-kastelli qabel ma bdiet tintuża l-ġebla? (1)

____

5.4 Semmi żvantaġġ li kien ikollu kastell mibni minn dan il-materjal. (2)

____

5.5 Semmi żewġ (2) żviluppi li saru fil-bini ta' kastelli. (2)

a. ______________________________

b. ______________________________

Dan hu l-Katidral ta' Notre Dame, ġewwa Pariġi.

5.6 X'jissejjaħ dan l-istil ta' katidral? (1)

____

5.7 Semmi żewġ (2) karatteristiċi ta' dan l-istil. (2)

a. ______________________________

b. ______________________________

6. Il-Kruċjati **(19-il marka)**

6.1 Agħmel sinjal taħt il-mexxejja li kienu involuti fil-Kruċjati. (4)

Saladin	Urbanu II	De La Valette	Il-Konti Ruġġieru
Re Lwiġi IX	Richard the Lionheart		

6.2 Ikteb l-isem tal-mexxej ħdejn kull sentenza. Agħżel mill-ismijiet t'hawn fuq. (4)

a. Il-Papa li ħeġġeġ lill-Insara jibdew Kruċjata.	
b. Il-mexxej Tork li rebaħ lil Ġerusalem fit-Tieni Kruċjata.	
c. Ir-Re tal-Ingilterra li mexxa t-tielet Kruċjata.	
d. Ir-Re ta' Franza li mexxa l-aħħar Kruċjata.	

Ħares lejn din il-pittura u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

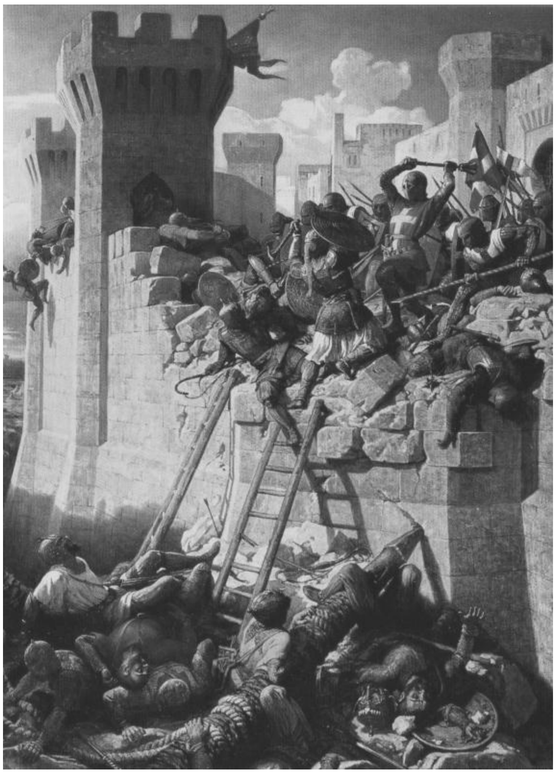

6.3 X'jidher li qed jiġri f'din il-pittura? (2)

____

____

6.4 Fejn taħseb qed tiġi miġġielda din il-battalja? (2)

____

6.5 Bejn min kienu jiġu miġġielda l-Kruċjati? (2)

____

6.6 Minn xiex kienu jintagħrfu Kavallieri Nsara? (1)

____

6.7 Semmi erba’ (4) konsegwenzi, tnejn tajbin u tnejn ħżiena, tal-Kruċjati. (2,2)

Konsegwenzi tajbin:

Konsegwenzi ħżiena:

7. Kitba fit-tul (15-il marka)

Ikteb fit-tul dwar wieħed (1) minn dawn is-suġġetti. Immarka liema tagħżel. Tista’ tagħmel użu mill-ideat mogħtija.

7.1 Spjega kif kienet il-ħajja fl-Ewropa fil-Medju Evu.

Kif kienet imqassma s-soċjeta? X’tip ta’ ħajja kienu jgħixu n-nies? Fiex kien jikkonsisti villaġġ Medjevali? X’perikli kienu jeżistu għan-nies ta’ dawk iż-żminijiet?

7.2 X’tip ta’ nies kienu l-Vikingi?

Minn fejn kienu ġejjin? F’liema artijiet marru u għalfejn? X’turina l-evidenza dwar dawn in-nies?

7.3 Għalfejn is-sibi u d-dejma kienu importanti għal Malta?

X’kien is-sibi? X’kienet id-dejma? X’turina l-evidenza dwar dawk imseħbin fid-dejma? X’leġġendi hemm marbuta ma’ dawn iż-żminijiet?